

A 84/1/8

ARREST VAN 5 juli 1985
in de zaak A 84/1

Inzake :

REGIONAAL ZIEKENFONDS TWENTE U.A.

tegen

LANDELIJKE ONDERLINGE VERZEKERING MAATSCHAPPIJ voorheen NOVEM B.A.

Procestaal : Nederlands

ARRET DU 5 juillet 1985
dans l'affaire A 84/1

En cause :

REGIONAAL ZIEKENFONDS TWENTE U.A.

contre

LANDELIJKE ONDERLINGE VERZEKERING MAATSCHAPPIJ voorheen NOVEM B.A.

Langue de la procédure : le néerlandais

HET BENELUX-GERECHTSHOF

in de zaak A 84/1

Gezien de brief van de Hoge Raad der Nederlanden van 24 januari 1984 met een daarbij gevoegd, voor eensluidend gewaarmerkt, afschrift van het arrest van de Hoge Raad van 20 januari 1984 in de zaak nr. 12.235 van Regionaal Ziekenfonds Twente U.A., gevestigd te Hengelo (0), tegen Landelijke Onderlinge Verzekering Maatschappij voorheen Novem B.A., gevestigd te Zwolle, waarbij overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof een vraag van uitleg betreffende artikel 10, § 3, van de Gemeenschappelijke bepalingen behorende bij de Benelux-overeenkomst van 24 mei 1966 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen aan het Hof wordt gesteld ;

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN :

Overwegende dat de feiten waarvan moet worden uitgegaan, in het arrest van de Hoge Raad als volgt zijn omschreven :

"3.2.1. Op 28 januari 1974 heeft zich op de Denekamperstraat tussen Oldenzaal en Denekamp een aanrijding voorgedaan tussen een auto bestuurd door H.J.L. Kooiker en een auto bestuurd door Poel. Ten gevolge van deze aanrijding hebben enige inzittenden van de laatstbedoelde auto letsel opgelopen. Deze slachtoffers waren toen overeenkomstig de Ziekenfondswet bij de rechtsvoorgangster van het Ziekenfonds tegen ziektekosten verzekerd. Ter zake van bedoeld letsel zijn door de rechtsvoorgangster van het Ziekenfonds ten behoeve van de slachtoffers kosten gemaakt tot een totaalbedrag van f. 57.653,25, voor welke kosten het Ziekenfonds verhaal heeft op degene die naar burgerlijk recht voor de gevolgen van de aanrijding aansprakelijk is. Ten tijde van de aanrijding was de burgerrechtelijke aansprakelijkheid waartoe de door Kooiker bestuurde auto aanleiding kon geven, overeenkomstig de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) gedekt door een overeenkomst van verzekering gesloten met NOVEM als verzekeraarster.

3.2.2. Bij inleidende dagvaarding van 29 april 1981 heeft het Ziekenfonds NOVEM in rechte betrokken voor de Rechtbank te Almelo en de veroordeling van NOVEM gevorderd om op de voet van art. 6 WAM het voormelde geldbedrag aan het Ziekenfonds te vergoeden, daartoe stellende dat de aanrijding was te wijten aan schuld van Kooiker. In cassatie moet van de juistheid van deze stelling worden uitgegaan.

3.2.3. NOVEM heeft zich tegen deze vordering verweerd - voor zover thans van belang - met een beroep op verjaring ingevolge art. 10 lid 1 WAM. Ter bestrijding van dit verweer heeft het Ziekenfonds aangevoerd dat de verjaring was gestuit door onderhandeling tussen partijen in de zin van het derde lid van genoemd artikel. Daartoe heeft het Ziekenfonds zich beroepen op een in 1974 tussen partijen gevoerde briefwisseling, bestaande uit een brief van 17 mei 1974, door het Ziekenfonds gericht aan Kooiker en door deze doorgezonden aan NOVEM, gevolgd door een door NOVEM, ten antwoord op die brief, aan het Ziekenfonds gericht kaartschrijven van 6 september 1974. De brief van het Ziekenfonds van 17 mei 1974 heeft de volgende inhoud :

"Uit verkregen inlichtingen is ons gebleken, dat de ziekenhuisopneming en geneeskundige behandeling van :

Naam : Heer J.J. v. Hattem en Mevr. v. Hattem-Post,
Adres : Nieuwstraat 9, Oldenzaal

Mevr. Poel-v. Hattem en Ester Poel,
Nieuwstraat 11, Oldenzaal

in het R.K. Ziekenhuis Enschede en Oldenzaal, het gevolg is van een op 28 januari 1974 plaatsgehad hebbend ongeval te Denekamperstraat.

Daar U bij dit ongeval betrokken bent geweest, delen wij U mede, dat wij U aansprakelijk houden voor de eventueel door uw schuld veroorzaakte schade, voor zover deze door ons fonds wordt vergoed.

Te zijner tijd zullen wij U een opgave van deze schade doen toekomen."

Het kaartschrijven van NOVEM van 6 september 1974 behelst een aantal voorgedrukte vragen, waarvan de volgende zijn aangekruist :

- "3. Wij verzoeken u ons onder overlegging van onpartijdige getuigeverklaringen, mede te delen op grond waarvan u onze verzekering aansprakelijk acht.
4. Een gespecificeerde schadeopgave, vergezeld van het nodige bewijsmateriaal, zien wij geheel vrijblijvend tegemoet."

Voor het overige heeft in de periode van drie jaren, aanvangende ten tijde van de aanrijding, geen briefwisseling of ander contact tussen partijen plaatsgehad.

3.2.4. De Rechtbank heeft bij vonnis van 13 januari 1982, oordelende dat de verjaring door voormelde briefwisseling was gestuit, de vordering van het Ziekenfonds toegewezen. In hoger beroep heeft het Gerechtshof te Arnhem dat vonnis vernietigd en, met verwerping van het door het Ziekenfonds gedane beroep op stuiting van de verjaring, de vordering alsnog afgewezen. Deze beslissing berust op 's Hofs oordeel dat de meergemelde briefwisseling tussen partijen niet is aan te merken als onderhandeling in de zin van art. 10 lid 3 WAM. Daarbij is het Hof ervan uitgegaan dat onder "onderhandeling" in de zojuist bedoelde zin moet worden verstaan : "ieder over en weer bespreken en/of uitwisselen - mondeling of schriftelijk - van standpunten en/of gegevens, van zodanige aard dat daardoor bij de benadeelde de indruk ontstaat dat de verzekeraar een regeling in overweging heeft genomen". In de hiervoor vermelde en weergegeven briefwisseling, aldus het Hof, is van een dergelijke bespreking of uitwisseling geen sprake.

3.2.5. Tegen voormeld arrest van het Hof richt zich het beroep in cassatie. Het aangevoerde middel strekt ten betoge - samengevat weergegeven - dat het Hof, door in de onderhavige briefwisseling geen onderhandeling in de zin van art. 10 lid 3 WAM te zien, blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting betreffende het begrip "onderhandeling" zoals dat in deze wetsbepaling is bedoeld."

TEN AANZIEN VAN HET VERLOOP VAN HET GEDING :

Overwegende dat de Hoge Raad het Benelux-Gerechtshof heeft verzocht de volgende vraag van uitleg betreffende artikel 10, § 3, van de Gemeenschappelijke bepalingen te beantwoorden :

"Is een uitwisseling van berichten - schriftelijk of anderszins - tussen benadeelde en verzekeraar aan te merken als "onderhandeling" in de zin van art. 10, § 3, indien daarbij : enerzijds de benadeelde aan de verzekeraar bericht deze ter zake van een bepaald feit en ten aanzien van een bepaalde verzekerde aansprakelijk te stellen, zonder te preciseren op welke grond en in welke omvang hij de verzekeraar aansprakelijk acht, en anderzijds de verzekeraar aan de benadeelde bericht de door deze gepretendeerde aanspraak in behandeling te nemen, zonder blijk te geven van enige bereidheid die aanspraak geheel of gedeeltelijk te honoreren ?"

Overwegende dat namens elk van de partijen een memorie en een memorie van antwoord is ingediend ;

dat de Ministers van Justitie geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid een uiteenzetting in te dienen ;

Overwegende dat de Advocaat-Generaal Berger op 28 januari 1985 schriftelijk heeft geconcludeerd ;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT :

Overwegende dat, naar de formulering in het arrest van het Benelux-Gerechtshof van 9 juli 1981 in de zaak A 80/5 (NVSM/"Royale Belge"), in het woord "onderhandeling" ("pourparlers") in artikel 10, § 3, van de Gemeenschappelijke bepalingen besloten ligt "een over en weer bespreken, een uitwisseling, van dien aard dat het aan de benadeelde de indruk geeft dat de verzekeraar een regeling van het ongeluk overweegt" ;

Overwegende dat met uitwisseling wordt bedoeld een uitwisseling van berichten, schriftelijk of anderszins, die betrekking heeft op een door een benadeelde jegens een verzekeraar gepretendeerd "eigen recht" op schadevergoeding als bedoeld in artikel 6, § 1, van de Gemeenschappelijke bepalingen ;

dat een uitwisseling van berichten als in de vraagstelling bedoeld, als een zodanige "uitwisseling" moet worden aangemerkt, ook al heeft de benadeelde niet gepreciseerd op welke grond en in welke omvang hij de verzekeraar aansprakelijk acht ;

Overwegende dat voor de vraag wanneer een uitwisseling van dien aard is dat zij aan de benadeelde de indruk geeft dat de verzekeraar een regeling van het ongeluk overweegt, heeft te gelden dat voldoende is dat de benadeelde, gelet op het antwoord van de verzekeraar, niet behoeft aan te nemen dat de verzekeraar een regeling zonder meer uitsluit ;

dat er immers slechts in geval van een ondubbelzinnige en volstrekt afwijzende reactie van de verzekeraar voor de benadeelde reden is om een rechtsvordering tegen de verzekeraar in te stellen, terwijl de onderhavige bepaling beoogt de benadeelde te beschermen tegen het risico van verjaring in de gevallen waarin het gedrag van de verzekeraar te zijnen opzichte hem ervan zou kunnen afhouden een rechtsvordering in te stellen ;

Overwegende dat, wanneer de verzekeraar aan de benadeelde bericht de door deze gepretendeerde aanspraak in behandeling te nemen, de benadeelde niet behoeft aan te nemen dat de verzekeraar een regeling zonder meer uitsluit, al heeft de verzekeraar geen blijk gegeven van enige bereidheid de aanspraak geheel of gedeeltelijk te honoreren ;

Overwegende dat het vorenstaande tot de conclusie leidt dat de door de Hoge Raad gestelde vraag bevestigend moet worden beantwoord ;

TEN AANZIEN VAN DE KOSTEN :

Overwegende dat het Hof volgens artikel 13 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof de kosten moet vaststellen, welke op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria van de raadslieden van partijen, voor zover dit in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is ;

dat volgens de Nederlandse wetgeving het salaris van de raadslieden van de partijen wordt begrepen in de kosten welke aan de in het ongelijk gestelde partij in rekening worden gebracht ;

dat gelet op het vorenstaande de kosten op de behandeling voor het Hof gevallen moeten worden bepaald als volgt : voor Regionaal Ziekenfonds Twente U.A. op 2.000 gulden (exclusief B.T.W.) en voor Onderlinge Verzekering Maatschappij voorheen Novem B.A. op 2.000 gulden (exclusief B.T.W.) ;

Gelet op de conclusie van de Advocaat-Generaal Berger ;

Uitspraak doende op de door de Hoge Raad der Nederlanden bij arrest van 20 januari 1984 gestelde vraag ;

VERKLAART VOOR RECHT :

Een uitwisseling van berichten - schriftelijk of anderszins - waarbij : enerzijds de benadeelde aan de verzekeraar bericht deze ter zake van een bepaald feit en ten aanzien van een bepaalde verzekerde aansprakelijk te stellen, zonder te preciseren op welke grond en in welke omvang hij de verzekeraar aansprakelijk acht, en anderzijds de verzekeraar aan de benadeelde bericht de door deze gepretendeerde aanspraak in behandeling te nemen, zonder blijk te geven van enige bereidheid die aanspraak geheel of gedeeltelijk te honoreren, is aan te merken als "onderhandeling" in de zin van artikel 10, § 3, van de Gemeenschappelijke bepalingen behorende bij de Benelux-overeenkomst van 24 mei 1966 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.

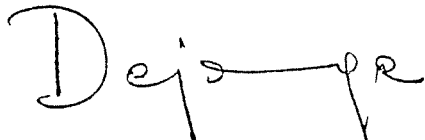
Uitspraak doende omtrent de op de behandeling voor het Benelux-Gerechtshof gevallen kosten :

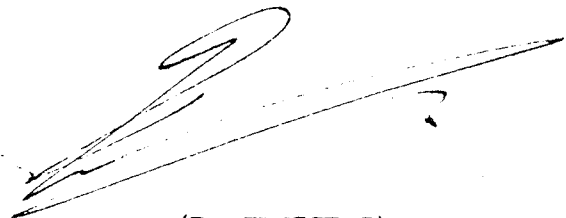
Bepaalt die kosten :

voor Regionaal Ziekenfonds Twente U.A. op 2.000 gulden (exclusief B.T.W.)
voor Landelijke Onderlinge Verzekering Maatschappij voorheen Novem B.A.
op 2.000 gulden (exclusief B.T.W.).

Aldus gewezen door de heren Mr. Ch.M.J.A. Moons, President, R. Thiry, Eerste Vice-President, R. Janssens, Tweede Vice-President, Mr. H.E. Ras, R. Soetaert, F. Hess, Mevrouw J. Rouff, de heer Mr. S.K. Martens, rechters, en de heer E. Boon, plaatsvervangend rechter ;

en uitgesproken ter openbare zitting te Brussel op 5 juli 1985 door de heer R. Janssens, voornoemd, in aanwezigheid van de heren E. Krings, Hoofd van het Parket en C. Dejonge, plaatsvervangend Hoofdgriffier.

(C. DEJONGE)

(R. JANSSENS)